

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014

- Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-28– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)
- Β. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-28– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

3 Νοεμβρίου 2014

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **2 Δεκεμβρίου 2014**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-28, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ**Ε.Ε – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Οριακή βελτίωση του οικονομικού κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη**

Το οικονομικό κλίμα τον Οκτώβριο βελτιώνεται ελαφρά σε σχέση με τον Σεπτέμβριο στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, μετά από ένα τετράμηνο στασιμότητας ή/και επιδείνωσης, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται αντίστοιχα στις 104,0 (από 103,5) και στις 100,7 (από 99,9) μονάδες, πάνω από τα επίπεδα του μακροχρόνιου μέσου όρου του και στις δύο περιπτώσεις. Αναλυτικότερα:

Στην **Ευρωζώνη**, η άνοδος του δείκτη εκπορεύεται από τη βελτίωση του κλίματος σε όλους τους βασικούς τομείς, και λιγότερο στη Βιομηχανία, με την καταναλωτική εμπιστοσύνη να παραμένει αμετάβλητη τον Οκτώβριο. Συγκεκριμένα, στις **Κατασκευές**, ο σχετικός δείκτης καταγράφει την υψηλότερη θετική μεταβολή (+3,1) και στη **Βιομηχανία** τη χαμηλότερη (+0,4). Στο **Λιανικό εμπόριο** και τις **Υπηρεσίες** το κλίμα επίσης βελτιώνεται (+0,9 και +1,2 αντίστοιχα), ενώ η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παραμένει εν πολλοίς σταθερή (+0,3). Σε επίπεδο χωρών, από τις πέντε μεγαλύτερες οικονομίες της ζώνης του ευρώ, οι συνολικές προσδοκίες επιδεινώνονται μόνο στην Ισπανία (-0,7), ενώ σε Ιταλία (+0,5), Γαλλία (+1,1), Ολλανδία (+2,1) και Γερμανία (+0,6), το οικονομικό κλίμα βελτιώνεται τον Οκτώβριο.

Στην **ΕΕ** το οικονομικό κλίμα ενισχύεται επίσης, αλλά ηπιότερα σε σχέση με την Ευρωζώνη, με το Ην. Βασίλειο και την Πολωνία, τις δύο μεγαλύτερες οικονομίες εκτός της ζώνης του ευρώ, να παρουσιάζουν αντίστοιχα αρνητική και θετική μεταβολή στο σχετικό τους δείκτη (κατά -2,1 και +2,9 μονάδες). Σε επίπεδο τομέων, οι προσδοκίες στην ΕΕ βελτιώνονται σε όλους, όπως και στην Ευρωζώνη, εκτός όμως του Λιανικού Εμπορίου, όπου σημειώνεται πτώση στο σχετικό δείκτη. Τέλος, η καταναλωτική εμπιστοσύνη, αντίθετα από την Ευρωζώνη, παρουσιάζει ανάκαμψη στην ΕΕ. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις -3,7 και τις -5,1 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* κερδίζουν οριακά έδαφος και στις δύο ζώνες, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών και ζήτησης*. Στις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* καταγράφεται οριακή κλιμάκωση στην ΕΕ και σταθερότητα στην Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώνονται στις +8,1 και +4,4 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* βελτιώνονται στην ΕΕ και δεν μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη, ενώ οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* παραμένουν σταθερές στην πρώτη ζώνη και ανακάμπτουν στη δεύτερη. Τέλος, στις *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* καταγράφεται άνοδος και στις δύο ζώνες.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται στις -2,5 μονάδες στην ΕΕ και τις -6,4 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* επιδεινώνονται στην ΕΕ, ενώ οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* υποδηλώνουν μικρή κλιμάκωση στην ΕΕ και αντίθετα ελαφρά αποκλιμάκωση στην Ευρωζώνη. Τέλος, ανοδικά κινείται ο δείκτης των *προβλέψεων για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες*, οριακά όμως στην ΕΕ και εντονότερα στην Ευρωζώνη.
- Στις **Κατασκευές**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών κινείται στις -20,4 και -24,6 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη, οι αρνητικές *προβλέψεις*

για το επίπεδο των εργασιών βελτιώνονται, περισσότερο δε στην Ευρωζώνη, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2013=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

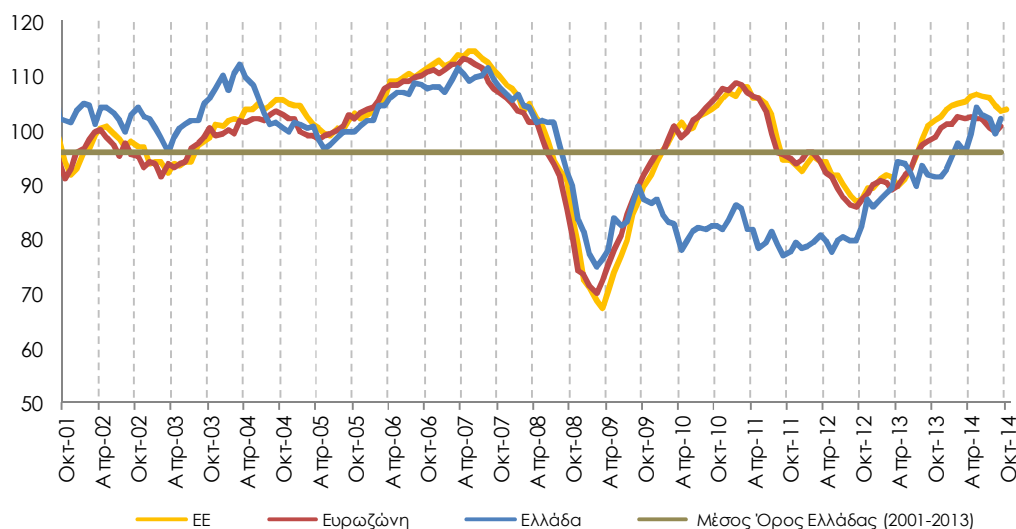
Περιοχή	Ακραίες τιμές ²		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013				
ΕΕ-28	67,2 Μαρ-09	114,1 Ιουν-07	99,0	79,6	101,9	101,3	91,0	95,9				
Ευρωζώνη	70,0 Μαρ-09	113,5 Ιαν-01	98,4	80,8	101,4	102,2	90,8	93,8				
Ελλάδα	74,4 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,1	82,3	82,3	81,0	80,3	90,8				
Περιοχή	2013											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
ΕΕ-28	91,3	91,8	91,6	89,9	91,0	92,8	95,4	98,5	100,9	101,9	102,4	103,8
Ευρωζώνη	90,1	90,8	90,5	89,0	89,8	91,7	92,9	95,7	97,3	98,1	98,8	100,4
Ελλάδα	86,1	87,3	88,5	89,5	94,1	94,0	92,1	89,7	93,5	91,7	91,6	91,4
Περιοχή	2014											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
ΕΕ-28	104,7	105,0	105,3	106,3	106,5	106,4	105,8	104,6	103,5	104,0		
Ευρωζώνη	101,0	101,2	102,5	102,0	102,6	102,1	102,2	100,6	99,9	100,7		
Ελλάδα	92,9	95,1	97,7	95,8	99,4	104,1	103,0	102,0	99,3	102,2		

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

² Οι ακραίες τιμές αναφέρονται στην περίοδο 2001-2012, σε όλους τους πίνακες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-28 και Ελλάδα (1990-2013=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -7,4 και -11,1 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους μεταβάλλονται θετικά στην ΕΕ, ενώ οριακά θετική είναι η

μεταβολή των δεικτών στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας σε αμφότερες τις ζώνες. Στην πρόθεση για αποταμίευση καταγράφεται σταθερότητα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, ενώ οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας βελτιώνονται οριακά και στις δύο ζώνες.

- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** (δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος) εξασθενεί και στις δύο ζώνες, φθάνοντας στις 13,4 (από 18,3) και τις 8,4 (από 12,7) μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Από τα επιμέρους στοιχεία, όλα επιδεινώνονται: οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων, οι προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο, αλλά και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης υποχωρούν αισθητά σε αμφότερες ΕΕ και Ευρωζώνη.

ΕΛΛΑΔΑ: Βελτίωση του κλίματος, άνοδος της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα τον Οκτώβριο κινείται ανοδικά και διαμορφώνεται στις 102,2 μονάδες (με αντιστροφή της μείωσης σε 99,3 που καταγράφηκε τον προηγούμενο μήνα). Η επίδοση αυτή αντιστοιχεί σε σημαντικά **υψηλά επίπεδα σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, από την έναρξη της κρίσης. Η συνεχιζόμενη σταθεροποίηση του κλίματος μπορεί να συνδεθεί με τη σταδιακή αποκλιμάκωση της ύφεσης και την αντίστοιχη αντιστροφή της αύξησης της ανεργίας που καταγράφεται στα σχετικά επίσημα στατιστικά στοιχεία. Η εικόνα του δείκτη είναι συμβατή με την πεποίθηση ότι πλέον η οικονομία εισέρχεται θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και την αντιστροφή της μείωσης στην κατανάλωση. Η άνοδος του Οκτωβρίου προέρχεται από τη σχετική βελτίωση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς, εκτός των Υπηρεσιών, όπου κυριαρχεί η σταθερότητα. Σημαντική είναι και η ανάκαμψη από την πλευρά της ζήτησης, με την καταναλωτική εμπιστοσύνη να αναπληρώνει τη διόρθωση του προηγούμενου μήνα.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής και οι εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης βελτιώνονται, αν και ο δείκτης των αποθεμάτων υποδηλώνει χαμηλότερη ρευστοποίηση.
- στις **Υπηρεσίες**, οι θετικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους εξασθενούν ήπια, όπως και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης, μεταβολές όμως που αντισταθμίζονται από τη βελτίωση στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις βελτιώνονται οριακά, οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις είναι θετικές, με το ισοζύγιο των αποθεμάτων να κινείται επίσης πτωτικά, υποδηλώνοντας τάσεις ρευστοποίησης.
- στις **Κατασκευές**, οι αρνητικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων εξομαλύνονται σημαντικά, ενώ ο δείκτης πρόβλεψης για την απασχόληση παραμένει αρνητικός στα ίδια σχεδόν επίπεδα.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού και εκείνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας το επόμενο 12μηνο υποχωρούν ήπια, ενώ οι προθέσεις για αποταμίευση βελτιώνονται ελαφρά, όπως συμβαίνει και με τις προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Μικρή άνοδος προσδοκιών, ελαφρά ανάκαμψη της παραγωγής

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία κινήθηκε ανοδικά τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, στις 97,4 (από 95,3) μονάδες, αρκετά υψηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό του επίπεδο (88,4 μονάδες). **Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, τόσο οι προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής, όσο και οι εκτιμήσεις στις παραγγελίες και τη ζήτηση κερδίζουν έδαφος, με το αρνητικό ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα να μεταβάλλεται τον Οκτώβριο σε θετικό.** Αναλυτικά:

α) Σε **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, ο σχετικός αρνητικός δείκτης αποκλιμακώνεται ήπια τον Οκτώβριο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, στις -20 (από -24) μονάδες, με το 28% (από 30%) των επιχειρήσεων να δηλώνει χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 9% (από 6%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, ο σχετικός δείκτης κινείται επίσης ανοδικά, κατά 7 μονάδες, στις +19, με το 1/3 των επιχειρήσεων να προβλέπει εκ νέου ανάκαμψη της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και το 13% (από 1/5) μείωσή της.

γ) Ελαφρώς ανοδική είναι η τάση στις εκτιμήσεις για τα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, με το σχετικό ισοζύγιο να λαμβάνει θετικό πρόσημο και να διαμορφώνεται στη +1 (από -4) μονάδα. Το 4% (από 7%) των επιχειρήσεων αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα και το 15% (από 12%) χαμηλά.

δ) Ως προς τους δείκτες που συνδέονται με την *εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων*, η κυρίαρχη τάση είναι ανοδική: οι **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές το τελευταίο τρίμηνο** κερδίζουν έδαφος, με το σχετικό δείκτη να διπλασιάζεται στις +16 μονάδες, ενώ αμβλύνονται και οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** (-15 από -24 μον. ο δείκτης), με τις **προβλέψεις για εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** να βελτιώνονται επίσης, αλλά ήπια (+22 από +19 μον. το ισοζύγιο).

ε) Το ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** καταγράφει μικρή άνοδο και διαμορφώνεται στις +22 (από +15) μονάδες, με το 16% (από 1/5) των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση πωλήσεων το επόμενο διάστημα και το 35% και πάλι άνοδο. Παράλληλα με τις προβλέψεις, ανοδικά κινούνται και οι **εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις**, με το σχετικό δείκτη να αγγίζει τις +8 (από +2) μονάδες.

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** αυξάνονται σημαντικά τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, φθάνοντας στους 4,9 (από 3,4) μήνες, ενώ σε οριακά χαμηλότερα επίπεδα κινείται το ποσοστό **χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** (66,6% από 67,8%).

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** μεταβάλλεται αρνητικά, σε αντίθεση με τα περισσότερα από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, στις -5 (από 0) μονάδες. Το 12% (από 9%) των επιχειρήσεων προβλέπει πτώση της απασχόλησης εντός του προσεχούς τριμήνου και το 7% (από 8%) άνοδο.

η) Στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών**, ο σχετικός αρνητικός δείκτης διευρύνεται στις -11 (από -5) μονάδες, με το 81% των επιχειρήσεων να προβλέπει εκ νέου σταθερότητα τιμών το επόμενο τρίμηνο και το 4% (από 7%) άνοδό τους.

θ) Σχετικά με τα ερωτήματα που τίθενται ανά τρίμηνο, οι **εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες** είναι λιγότερο αισιόδοξες, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +4 (από +8) μονάδες. Το 12% (από 14%) των επιχειρήσεων του τομέα αναφέρει πώση των νέων παραγγελιών του και το 16% (από 22%) δηλώνει αυξημένες νέες παραγγελίες.

ι) Ως προς τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, τα 2/5 των επιχειρήσεων εκτιμούν και πάλι απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ από τις υπόλοιπες, το 37% δηλώνει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 15% την κεφαλαιακή ανεπάρκεια και ένα 7% τους παράγοντες που συνδέονται με την ύφεση, την τρέχουσα οικονομική συγκυρία και το υψηλό ενεργειακό κόστος.

κ) Στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με τις **προβλέψεις των επιχειρήσεων για τον προορισμό των εξαγωγών τους στους προσεχείς μήνες**, καταγράφεται επιδείνωση σε σχέση με τη μέτρηση Ιουλίου προς όλες τις αγορές, κυρίως όμως προς τις Βαλκανικές χώρες (-3 από +15 μον. ο δείκτης) και τις λοιπές χώρες (+7 από +23 μον.) και λιγότερο προς τις χώρες της ΕΕ (+14 από +22 μον.).

θ) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με την **ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων** στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται, οι εκτιμήσεις επιδεινώνονται σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση, τόσο ως προς την ελληνική αγορά (+13 μον. από +16 μον. ο δείκτης), όσο και στην ΕΕ (+3 από +9 μον. το ισοζύγιο) και τις υπόλοιπες αγορές (-2 από +6 μον. το ισοζύγιο).

Σε επίπεδο βασικών τομέων, οι επιχειρηματικές προσδοκίες μεταβάλλονται αρνητικά μόνο στα Ενδιάμεσα Αγαθά, ενώ βελτιώνονται στους άλλους δύο τομείς. Αναλυτικά:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά** κινείται ανοδικά τον Οκτώβριο, φθάνοντας στις 101 (από 97) μονάδες. Από τους βασικούς δείκτες, το αρνητικό ισοζύγιο παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης αμβλύνεται στις -7 (από -12) μονάδες, ενώ στην προβλεπόμενη παραγωγή, ο σχετικός δείκτης κερδίζει 12 μονάδες (στις +19). Ο δείκτης των αποθεμάτων διαμορφώνεται στις -2 (από -6) μονάδες, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, το ισοζύγιο των προβλέψεων για τις προβλεπόμενες εξαγωγές διπλασιάζεται στις +20 μονάδες, με τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού να παραμένουν στα ίδια επίπεδα (-15 μον. το ισοζύγιο). Οι προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται ήπια (+4 από +2 μον. ο δείκτης), με τα 4/5 των επιχειρήσεων να αναμένουν εκ νέου σταθερότητα και το 9% μείωση των θέσεων εργασίας. Οι προβλέψεις για τις τιμές παραμένουν αρνητικές και κλιμακώνονται (-8 από -12 μον. ο σχετικός δείκτης). Στα τριμηνιαία ερωτήματα, ελαφρώς πτωτικά κινούνται οι νέες παραγγελίες (+10 από +15 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν απρόσκοπτη δραστηριότητα να παραμένει σχεδόν στο 1/2 των επιχειρήσεων. Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές βάσει προορισμού, οι σχετικοί δείκτες παραμένουν θετικοί, αλλά περιορίζονται προς όλες τις αγορές, ενώ τέλος σε σχέση με την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, το τρέχον τρίμηνο φαίνεται πως αυτή έχει αυξηθεί σε σχέση με το προηγούμενο μόνο προς την εγχώρια αγορά.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** κερδίζει 11 μονάδες τον Οκτώβριο, φθάνοντας τις 100,6 μονάδες. Η άνοδος του δείκτη οφείλεται στην αισθητή βελτίωση που καταγράφεται τόσο στο ισοζύγιο των προβλέψεων για την παραγωγή (+31 από +3 μον.), όσο και στο δείκτη εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση (-22 από -44 μον.). Από την άλλη πλευρά, ο δείκτης στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα αυξάνεται κατά 14 μονάδες (στις +3 μον.). Στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, σημαντική βελτίωση παρουσιάζουν όλοι οι εξαγωγικοί δείκτες, αλλά αντίθετα, οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου αποδυναμώνονται (στις -22 από -1 μον. το σχετικό ισοζύγιο). Ως προς τις τιμές, ο σχετικός δείκτης κινείται πτωτικά, φθάνοντας στις -8 (από -3) μονάδες, με το 92% των επιχειρήσεων να αναμένει σταθερότητα. Στα ερωτήματα τριμήνου, καθοδικά κινούνται οι νέες παραγγελίες (+8 από +14 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη δραστηριότητα να αυξάνεται στο 34% (από 29%). Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές βάσει προορισμού, ο σχετικός δείκτης αυξάνεται σημαντικά προς όλες τις αγορές, ενώ τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων καταγράφεται πτώση προς όλους τους προορισμούς.

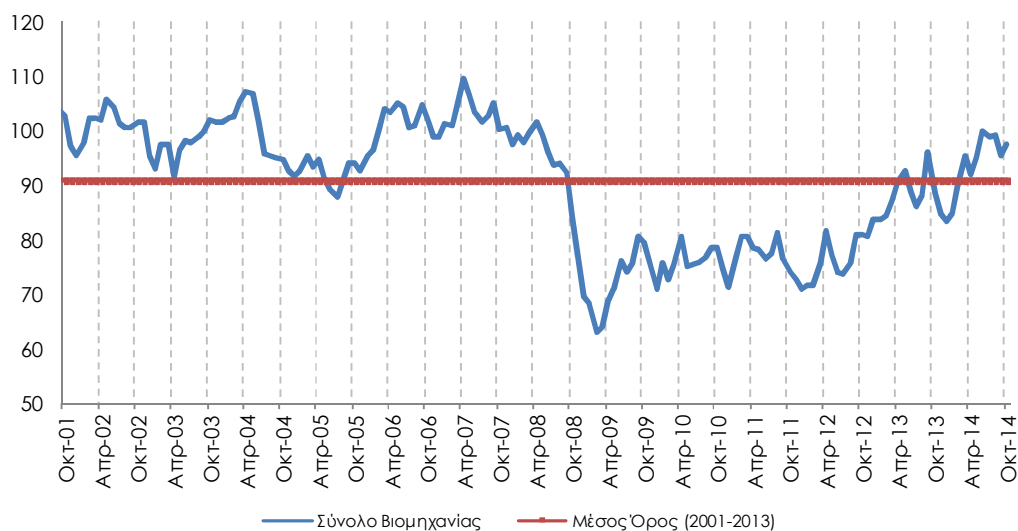
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Βιομηχανία (1996-2006=100)		Min	Max		2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013	
		62,8 Φεβ-09	109,5 Απρ-07		90,7	72,1	75,8	76,9	77,2	87,8	
2013											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
83,7	84,4	87,1	90,3	92,6	88,8	86,2	88,0	96,1	88,4	84,6	83,4
2014											
I	Φ	M	A	M	I	A	Σ	O	N	Δ	
84,7	89,9	95,5	91,9	95,1	99,9	98,9	99,1	95,3	97,4		

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ελαφρώς πτωτικά κινείται τον Οκτώβριο σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, διαμορφούμενος στις 91,9 (από 95,2) μονάδες. Ο δείκτης προβλέψεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής χάνει 8 μονάδες, κινούμενος στις +13 μονάδες, ενώ στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αμετάβλητο, στις -33 μονάδες. Στα αποθέματα καταγράφεται μικρή άνοδος (στις +4 από +2 μον. το ισοζύγιο), ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ανοδική είναι η τάση στις τρέχουσες εξαγωγές του τομέα και πτωτική στις προβλεπόμενες. Ως προς την προσδοκώμενη απασχόληση του κλάδου, το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται εκ νέου στις -3 μονάδες, με τα 9/10 των επιχειρήσεων να μην αναμένουν μεταβολές. Στις τιμές, ο σχετικός δείκτης υποχωρεί έντονα στις -14 μονάδες (από +3) μονάδες. Τέλος, στις τριμηνιαίες εκτιμήσεις των επιχειρήσεων, οριακώς πτωτικά κινούνται οι νέες παραγγελίες (-4 από -2 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη δραστηριότητα να περιορίζεται ήπια στο 31% (από 34%). Ως προς τις προβλέψεις για τις εξαγωγές βάσει προορισμού, οι σχετικοί δείκτες αποδυναμώνονται αισθητά προς όλες τις κατευθύνσεις, με τα ισοζύγια για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων να σημειώνουν κάμψη προς την εγχώρια αγορά και την ΕΕ και σταθερότητα στις λοιπές αγορές.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Σημαντική ενίσχυση προσδοκιών, κυρίως λόγω των Δημόσιων έργων

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές κινήθηκε έντονα ανοδικά τον Οκτώβριο, ανερχόμενος στις 89,4 (από 72,4) μονάδες, υπερκαλύπτοντας έτσι τις απώλειες του Σεπτεμβρίου σε σύγκριση με τον Ιούλιο. **Η έντονη άνοδος ήταν αποτέλεσμα κυρίως της ανόδου του σχετικού δείκτη στα Δημόσια έργα και λιγότερο της μικρής ανόδου του στις Ιδιωτικές Κατασκευές. Μεταξύ των βασικών μεταβλητών, είναι οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο των προγραμματισμένων εργασιών που εξασθενούν αισθητά και ωθούν σε άνοδο το συνολικό δείκτη, αφού οι προβλέψεις για την απασχόληση παραμένουν στο ίδιο επίπεδο.** Αναλυτικά, ο αρνητικός δείκτης προβλέψεων για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων διαμορφώνεται 22 μονάδες υψηλότερα τον Οκτώβριο, στις -23 μονάδες, με το 52% (από 67%) των επιχειρήσεων να διατυπώνει απαισιόδοξες προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών του το επόμενο τρίμηνο και το 28% (από 12%) να αναφέρει το αντίθετο. Το ισοζύγιο προβλέψεων για την απασχόληση παραμένει στις -6 μονάδες, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων μεταβάλλεται θετικά, κινούμενος στις -3 (από -22) μονάδες. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας αυξάνονται στους 12,1 (από 9,7), ενώ στο πεδίο των τιμών, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο υποχωρεί στις -24 (από -31) μονάδες. Τέλος, τον Οκτώβριο υποχωρεί στο 15% (από 23%) το ποσοστό των επιχειρήσεων του τομέα που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Στις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 35% επισημαίνει αμφότερες την ανεπαρκή χρηματοδότηση και τη χαμηλή ζήτηση ως τα βασικότερα κωλύματα στη λειτουργία τους, με το 13% να επισημαίνει παράγοντες όπως η γραφειοκρατία, ο έντονος ανταγωνισμός κ.α.

Αναλυτικά στους επιμέρους κλάδους:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** κινείται ελαφρώς ανοδικά τον Οκτώβριο συγκριτικά με τον Σεπτέμβριο, στις 64,5 (από 60,2) μονάδες, υψηλότερα και έναντι της αντίστοιχης περυσινής του επίδοσης (44,7 μονάδες). Στην άνοδο του δείκτη συνέβαλε η ανάκαμψη στις προβλέψεις για το επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών (στις -56 από -63 μον. το ισοζύγιο), αφού στην προσδοκώμενη απασχόληση καταγράφεται μικρή πτώση στο σχετικό ισοζύγιο (-11 από -7 μον.). Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την

τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων κερδίζουν έδαφος (-31 από -57 μον. ο σχετικός δείκτης), ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας παραμένουν σχεδόν αμετάβλητοι, στους 4,5 (από 4,8) μήνες. Σε επίπεδο τιμών, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες ενισχύονται ελαφρώς, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -14 (από -10) μονάδες, ενώ τέλος, αυξάνεται ήπια στο 20% των επιχειρήσεων (από 17%), το ποσοστό εκείνων που δεν αναφέρουν προσκόμματα στη λειτουργία τους, με το 47% των ερωτηθέντων να δηλώνουν ως βασικότερο εμπόδιο τη χαμηλή ζήτηση, το ¼ την ανεπάρκεια χρηματοδότησης και το 8% λοιπούς παράγοντες.

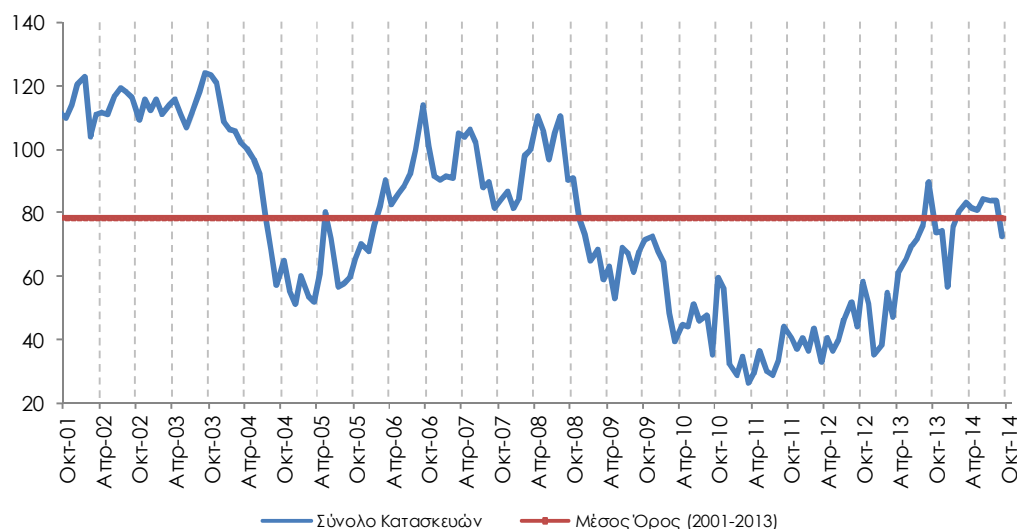
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013			
Κατασκευές (1996-2006=100)	26,3 Μαρ-11	123,8 Σεπ-03	78,6	65,5	47,4	34,2	43,2				65,0
2013											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
38,5	55,0	47,1	61,5	65,7	69,5	72,3	75,9	89,7	73,6	74,4	56,9
2014											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
75,2	80,4	83,2	81,3	80,9	84,2	84,1	84,0	72,4	89,4		

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Βελτίωση καταγράφει τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, φθάνοντας στις 97,7 (από 78,4) μονάδες, την καλύτερη επίδοση του τελευταίου εξαμήνου, κυρίως λόγω της ανόδου προγραμματισμένων έργων σε οδικούς άξονες και αυτοκινητόδρομους. Η προγραμματισμένη δραστηριότητα του κλάδου παρουσιάζει έντονη ανάκαμψη, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -15 (από -50) μονάδες, ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση διατηρούνται στις -5 μονάδες, με το 31% (από 21%) των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο και το 37% (από 28%) πτώση της απασχόλησης βραχυπρόθεσμα. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εργασίες των επιχειρήσεων βελτιώνονται (+4 από -8 μον. το ισοζύγιο), ενώ στις τιμές, η

αποπληθωριστική τάση εξομαλύνεται (-26 από -40 μον. ο δείκτης). Τέλος, υποχωρεί στο 14% (από 26%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 1/3 να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση, τα 2/5 την ελλιπή χρηματοδότηση και το 14% την τρέχουσα οικονομική κατάσταση ως τα κυριότερα επιχειρηματικά εμπόδια.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Μικρή βελτίωση επιχειρηματικών προσδοκιών, καθώς αναμένεται άνοδος πωλήσεων στο επόμενο τρίμηνο

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** διαμορφώνεται τον Οκτώβριο σε επίπεδο υψηλότερο από εκείνο του Σεπτεμβρίου, στις 93,9 (από 84,8) μονάδες, υψηλότερα και σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο (71,2 μονάδες). **Οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται ελαφρά, ωστόσο είναι εντονότερη η βελτίωση στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους, οι οποίες γίνονται θετικές. Επιπροσθέτως, οι εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων υποδηλώνουν εντονότερη ρευστοποίηση. Σε κλαδικό επίπεδο, οι προσδοκίες εμφανίζουν πάντως μικτές τάσεις στους εξεταζόμενους κλάδους.** Αναλυτικά, οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους βελτιώνονται οριακά, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -6 (από -8) μονάδες και το 40% (από 45%) των επιχειρήσεων να αναφέρει χαμηλές πωλήσεις. Ο δείκτης προβλέψεων για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο, αλλάζει τάση και γίνεται θετικός, κινούμενος στις +6 (από -7) μονάδες. Στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης μειώνεται στις -10 (από +4) μονάδες, υποδηλώνοντας εντονότερη ρευστοποίηση. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, το ισοζύγιο στις παραγγελίες προς προμηθευτές επίσης αλλάζει τάση και διαμορφώνεται στις +4 (από -15) μονάδες, ενώ και στις προβλέψεις για την απασχόληση, ο σχετικός δείκτης κινείται έντονα ανοδικά, στις +30 (από +18) μονάδες. Ως προς τις τιμές, ο αρνητικός δείκτης για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους περιορίζεται ελαφρά στις -8 (από -10) μονάδες, με το 72% (από 85%) των επιχειρήσεων να αναμένει σταθερότητα το επόμενο διάστημα.

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** υποχωρεί οριακά τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, κινούμενος στις 86 (από 87,5) μονάδες, υψηλότερα όμως σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα (67,3 μονάδες). Ως προς τις τρέχουσες πωλήσεις, ο σχετικός δείκτης αποδυναμώνεται (+16 από +27 μονάδες), ενώ αντίθετα βελτιώνεται ελαφρά το ισοζύγιο των πωλήσεων της επόμενης περιόδου (-6 από -10 μον.). Στα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης μειώνεται ελαφρά κατά 2 μονάδες, στις +4, ενώ στις προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές καταγράφεται έντονη βελτίωση στο σχετικό ισοζύγιο (-8 από -37 μον.). Στην προβλεπόμενη εξέλιξη της απασχόλησης του κλάδου, ο σχετικός δείκτης υποδηλώνει μικρή υποχώρηση, παραμένοντας θετικό στις +30 (από +34) μονάδες, ενώ τέλος, στις τιμές, ο αρνητικός δείκτης παραμένει στις -21 μονάδες, με το 36% (από 23%) των επιχειρήσεων να προβλέπει μείωσή τους και το 15% (από 3%) άνοδο.

Ανοδικά κινείται τον Οκτώβριο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, ο οποίος φθάνει στις 104,8 (από 90,4) μονάδες, επίδοση υψηλότερη και σε σύγκριση με την αντίστοιχη περυσινή (91,3 μον.). Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αλλά και οι προβλέψεις για την επόμενη περίοδο αλλάζουν τάση και από αρνητικό έδαφος κινούνται σε θετικό. Έτσι ο πρώτος δείκτης βρίσκεται στις +7 μονάδες από -3 μονάδες, ενώ και ο δείκτης των προβλέψεων από -23 μονάδες γίνεται +2. Στα αποθέματα καταγράφεται αρνητική μεταβολή των 9 μονάδων στο σχετικό δείκτη (στις -9 μον.), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, στα ίδια σχεδόν επίπεδα παραμένει το ισοζύγιο στις

παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο (-5 μον.). Στις προβλέψεις για την απασχόληση όμως, ο σχετικός δείκτης υποχωρεί αισθητά (-28 από +9 μον.), ενώ τέλος στις τιμές, μία στις δέκα επιχειρήσεις (από 15%) προβλέπει μείωσή τους και οι υπόλοιπες (από 85%) σταθερότητα.

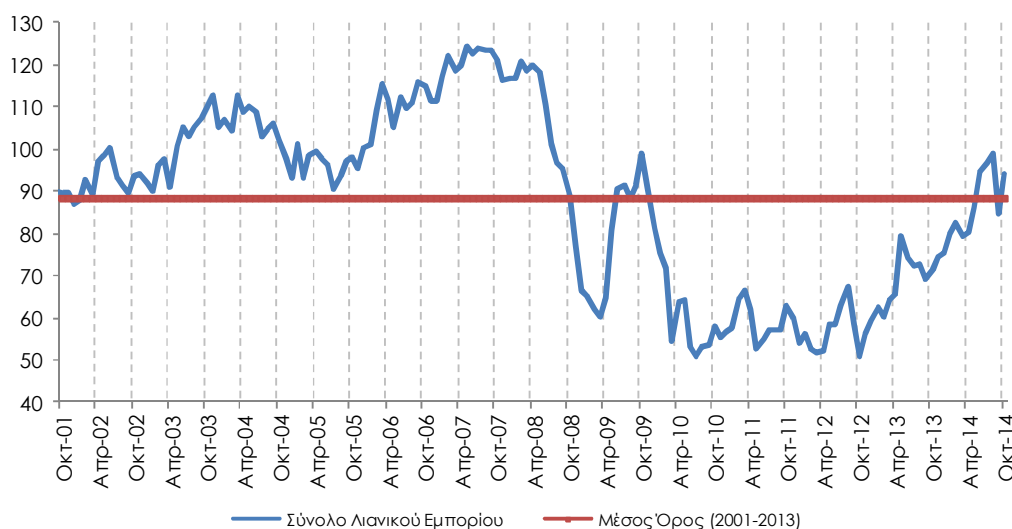
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013		
		50,8 Ιούλ-10	124,3 Μαι-07	88,4	80,4	59,2	58,9	57,1	70,2		
2013											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
62,6	60,3	64,2	65,4	79,5	73,9	72,4	72,9	69,4	71,2	74,6	75,5
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
79,9	82,4	79,5	80,1	86,2	94,4	96,8	98,8	84,8	93,9		

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** υποχωρούν ελαφρά τον Οκτώβριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 85,3 (από 90,5) μονάδες, υψηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά του επίπεδα (58,3 μον.). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις κινούνται ανοδικά, αν και διατηρούν το αρνητικό τους πρόσημο (-11 από -28 μον. ο δείκτης), ενώ αντίθετα στις προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου καταγράφεται έντονη πτώση στο σχετικό ισοζύγιο (+5 από +41 μον.). Οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα κινούνται στα ίδια επίπεδα (+10 μον. το ισοζύγιο), ενώ ο δείκτης προβλέψεων παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο χάνει έδαφος και διαμορφώνεται στις -12 (από +29) μονάδες. Οι προβλέψεις για την απασχόληση επιδεινώνονται ελαφρά, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στη -1 (από +3) μονάδα, ενώ τέλος, στις τιμές, ο αρνητικός δείκτης διευρύνεται περαιτέρω, στις -28 (από -15) μονάδες.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά** βελτιώνεται τον Οκτώβριο και διαμορφώνεται στις 119,5 (από 104,7) μονάδες, σε επίπεδο πολύ υψηλότερο έναντι του αντίστοιχου περυσινού (88,5 μον.). Μπορεί το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου να υποχωρεί στις -7 (από -2) μονάδες, όμως αντίθετα ο δείκτης στις προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου καταγράφει άνοδο (+47 από +35 μον.). Στα αποθέματα σημειώνεται αισθητή πτώση του σχετικού ισοζυγίου, το οποίο αλλάζει και πάλι πρόσημο (-31 από +8 μον.), υποδηλώνοντας εντονότερη ρευστοποίηση. Από τις υπόλοιπες μεταβλητές, βελτίωση καταγράφεται στην προβλεπόμενη απασχόληση (+24 από +17 μον. το ισοζύγιο), με το 30% των επιχειρήσεων να αναμένουν άνοδο της προσεχώς και το 6% (από 11%) μείωση. Στις παραγγελίες προς προμηθευτές, το σχετικό ισοζύγιο μεταβάλλεται αισθητά προς τα πάνω, στις +42 (από +6) μονάδες, ενώ τέλος, σε ό, τι αφορά τις τιμές, ο σχετικός δείκτης του Σεπτεμβρίου κινείται ανοδικά, φθάνοντας στις +15 (από -2) μονάδες.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα** βελτιώνονται οριακά τον Οκτώβριο σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 67,6 μονάδες, σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή, ιδιαίτερα χαμηλή τιμή του (48,5 μον.). Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, το ισοζύγιο στις αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις δεν μεταβάλλεται από τις -44 μονάδες ενώ ελαφρά άνοδο των 3 μονάδων παρουσιάζει ο αρνητικός δείκτης στις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (στις -47 μον.). Στα εκτιμημένα αποθέματα δεν καταγράφεται καμία μεταβολή στο σχετικό δείκτη, ο οποίος παραμένει στις -22 μονάδες, ενώ από τις υπόλοιπες μεταβλητές, οι παραγγελίες προς προμηθευτές κινούνται ανοδικά (-23 από -47 μον. το ισοζύγιο) και το ισοσκελισμένο ισοζύγιο της προβλεπόμενης απασχόλησης βελτιώνεται σημαντικά. Τέλος, ως προς την εξέλιξη των τιμών το επόμενο τρίμηνο, κυριαρχεί η σταθερότητα.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Αμετάβλητες οι επιχειρηματικές προσδοκίες, ηπιότερη η πορεία της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** διαμορφώνεται στα ίδια σχεδόν επίπεδα τον Οκτώβριο συγκριτικά με τον Σεπτέμβριο, στις 89,8 (από 90,8) μονάδες, αλλά ανώτερα σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή του επίδοση (77,6 μον.). **Από τις επιμέρους μεταβλητές του δείκτη, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση και οι προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης ζήτησης των επιχειρήσεων εξασθενούν, ενώ οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση κερδίζουν ελαφρά έδαφος.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται πτωτικά, στις +10 (από +16) μονάδες, ενώ το θετικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τη ζήτηση του τρέχοντος τριμήνου κερδίζει 4 μονάδες και διαμορφώνεται στις +17. Στις προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου καταγράφεται επίσης υποχώρηση, αν και μικρή (+8 από +11 μον. ο σχετικός δείκτης), με το ¼ των επιχειρήσεων του τομέα να αναμένει άνοδο της ζήτησης, έναντι του 15% που προβλέπει πτώση της. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, το ισοζύγιο για την απασχόληση αυξάνεται κατά 5 μονάδες, στις -4, με το 1/5 των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας και το 16% (από 12%) άνοδο. Στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στις -7 μονάδες, ενώ περιορίζεται στο 26% (από 30%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες, 3 στις 10 επισημαίνουν την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία τους και 1 στις 4 την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, ενώ οι υπόλοιπες επισημαίνουν παράγοντες όπως η οικονομική ύφεση, η καθυστέρηση εισπράξεων Δημοσίου, η ανεπάρκεια ρευστότητας, ο έντονος ανταγωνισμός, η υψηλή φορολογία κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών έλαβαν χώρα οι εξής βασικές μεταβολές:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία** κινείται ελαφρώς πτωχικά τον Οκτώβριο, στις 110,6 (από 115,5) μονάδες, σε επίπεδο σημαντικά υψηλότερο πάντως έναντι του αντίστοιχου περυσινού (82,5 μον.). Από τους βασικούς δείκτες, οι βελτιωμένες εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων επιδεινώνονται ελαφρά (+44 από +48 μονάδες), ενώ και το ισοζύγιο για την τρέχουσα ζήτηση χάνει έδαφος (+24 από +32 μον.). Οι προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης ζήτησης μεταβάλλονται επίσης αρνητικά, με το σχετικό δείκτη να λαμβάνει για πρώτη φορά φέτος αρνητικό πρόσημο (-2 από +2 μον. το ισοζύγιο), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται ήπια (+1 από -8 μον. ο δείκτης), με το ισοζύγιο των τιμών να υποδηλώνει σταθερότητα (+6 μον.). Τέλος, υποχωρεί στο 55% (από 63%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 1/5 να κρίνει ως βασικό επιχειρηματικό εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης και το 17% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

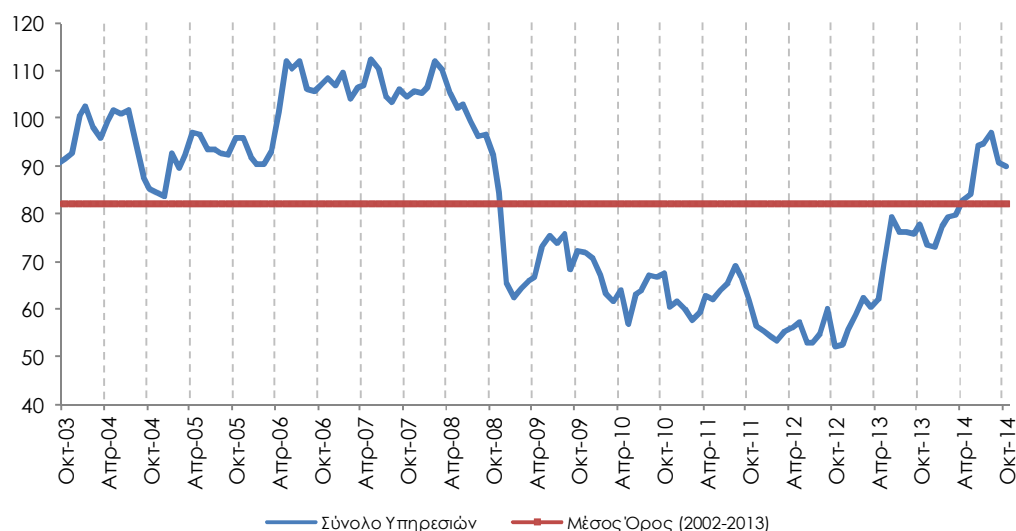
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Υπηρεσίες (1998-2006=100)		Min	Max	2002-2013	2009	2010	2011	2012	2013		
		53,4 Φεβ-12	122,5 γ' τρίμ. 01	82,1	70,1	63,6	61,7	54,8	70,4		
2013											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
58,9	62,3	60,4	61,9	69,3	79,2	76,1	76,0	75,9	77,6	73,6	73,2
2014											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
77,3	79,3	79,8	83,0	84,2	94,2	94,5	96,9	90,8	89,8		

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Νέα υποχώρηση καταγράφεται στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες) τον Οκτώβριο, με το δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών να κινείται στις 58,9 (από 70,1) μονάδες, στο χαμηλότερο επίπεδο του από τον Ιανουάριο του 2013

(55 μον.). Από τις μεταβλητές του δείκτη, οι τρέχουσες εκτιμήσεις για την κατάσταση των επιχειρήσεων χάνουν σημαντικό έδαφος (στις -29 από +11 μον. ο δείκτης), ενώ μικρή πτώση καταγράφεται και στις εκτιμήσεις της τρέχουσας ζήτησης (-38 από -33 μον. το ισοζύγιο), με το ισοζύγιο στις προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης ζήτησης να παραμένει αμετάβλητα ισοσκελισμένο. Οι προσδοκίες για την απασχόληση εμφανίζονται λιγότερο απαισιόδοξες, με το σχετικό ισοζύγιο να φτάνει τις -24 (από -33) μονάδες και το δείκτη των τιμών να υποχωρεί (-38 από -22 μον.). Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων του κλάδου που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία αυξάνεται στο 43%, με τις μισές επιχειρήσεις να αναφέρουν την ανεπαρκή ζήτηση ως σημαντικότερο εμπόδιο και ένα 7% τους λοιπούς τρέχοντες παράγοντες.

Ανοδικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, φθάνοντας στις 65 (από 59,6) μονάδες, χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο (74,7 μονάδες). Σε επίπεδο βασικών δεικτών, το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων αυξάνεται κατά 8 μονάδες και διαμορφώνεται στις -23, με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση να κερδίζουν επίσης 7 μονάδες (στις -24 μον.). Ανοδική είναι η τάση και στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση (+1 από -5 μον. ο δείκτης), ενώ από τις λοιπές μεταβλητές, οι προβλέψεις για την απασχόληση υποδηλώνουν σταθερότητα (στις -4 μον. ο δείκτης) και στις τιμές, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο εξομαλύνεται σημαντικά (-4 από -41 μον.). Τέλος, ένα 9% (από 16%) των ερωτηθέντων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το ¼ να αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης και κεφαλαίων κίνησης αντίστοιχα και το 43% τους λοιπούς παράγοντες ως τα βασικότερα εμπόδια της λειτουργίας τους.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** μειώνεται και διαμορφώνεται στις 68,6 (από 81,7) μονάδες, στα ίδια σχεδόν επίπεδα έναντι του αντίστοιχου περσινού μήνα (66,8 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων αποδυναμώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να φθάνει στις -20 (από +7) μονάδες, ενώ πτώση των 13 μονάδων καταγράφουν τόσο οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα, όσο και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση (ισοσκελισμένα ισοζύγια και στις δύο περιπτώσεις). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προβλέψεις για την απασχόληση χάνουν επίσης 13 μονάδες (στις -20 μον. ο δείκτης), ενώ ως προς τις τιμές, το ¼ των επιχειρήσεων αναμένει μείωσή τους και οι υπόλοιπες σταθερότητα. Τέλος, περιορίζεται ήπια, στο 35%, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 30% να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης, το 23% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 7% τους υπόλοιπους παράγοντες ως τα βασικά επιχειρηματικά τους προσκόμματα.

Πτωτικά κινείται ο δείκτης στις επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Χερσαίες Μεταφορές** τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, φθάνοντας στις 123,5 (από 135,7) μονάδες, σε επίπεδο αισθητά ανώτερο έναντι του αντίστοιχου περυσινού (73,7 μον.). Από τις κύριες μεταβλητές του δείκτη, το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα χάνει 40 μονάδες (στις +33), ενώ το ισοζύγιο στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση κινείται επίσης πτωτικά, αλλά ήπια, φθάνοντας στις +38 (από +41) μονάδες. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση παραμένουν στα ίδια, θετικά επίπεδα (στις +74 μον. ο δείκτης), ενώ στα υπόλοιπα στοιχεία, ο δείκτης πρόβλεψης για την απασχόληση υποχωρεί (στις -44 από -61 μον.), με το ισοζύγιο στις προβλεπόμενες μεταβολές των τιμών να διαμορφώνεται εκ νέου στις -3 μονάδες. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ανεμπόδιστη επιχειρηματική λειτουργία παραμένει στο 18%, με το ¼ να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο εμπόδιο, το 35% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, το 13% το ελλιπές εργατικό δυναμικό και ένα 6% την τρέχουσα οικονομική κατάσταση, ως τα βασικότερα λειτουργικά του κωλύματα.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

Βελτίωση μετά από ένα δίμηνο διόρθωσης του δείκτη

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ανήλθε αισθητά τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, στις -50,9 (από -55,8) μονάδες. Η βελτίωση στο δείκτη εκπορεύεται από την ανάκαμψη των προβλέψεων των καταναλωτών σε όλους τους βασικούς επιμέρους δείκτες. Από αυτούς, φαίνεται ότι έχει εμπεδωθεί η σημαντική αποκλιμάκωση της ύφεσης στην ελληνική οικονομία κατά το τρέχον έτος και η εκκίνηση της ανάκαμψής της τα προσεχή τρίμηνα, με περιοριστικές επιδράσεις στην ανεργία. Πάρα ταύτα, το διαθέσιμο εισόδημα θα αυξηθεί οριακά. Δεδομένου ότι την τρέχουσα περίοδο οι φορολογικές υποχρεώσεις των νοικοκυριών είναι αυξημένες, αυτά συνεχίζουν να τις καλύπτουν -μαζί με τις καταναλωτικές τους ανάγκες- από τις αποταμιεύσεις τους, σε μικρότερο όμως βαθμό από ότι στο πρόσφατο παρελθόν. Σε επίπεδο χωρών, οι Έλληνες παραμένουν με μεγάλη διαφορά οι πιο απαισιόδοξοι ευρωπαίοι, ενώ ακολουθούν οι Βούλγαροι (-42,5 από -39,8), οι Κροάτες (-35,8 από -34,6), οι Κύπριοι (-30,1 από -30,9) και οι Ρουμάνοι (-26 από -29,4). Ο μέσος ευρωπαϊκός δείκτης κινείται οριακώς ανοδικά στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη παραμένει επί της ουσίας σταθερός (στις -7,4 από -8 και στις -11,1 από -11,4 μονάδες αντίστοιχα), καταγράφοντας άνοδο σε 19 χώρες τον Οκτώβριο (από 5 τον Σεπτέμβριο). Θετικούς δείκτες παρουσιάζουν και πάλι 6 χώρες: οι σκανδιναβικές χώρες (Σουηδία, Φινλανδία, Δανία), αλλά και η Ολλανδία, η Ιρλανδία και το Ην. Βασίλειο. Αναλυτικά στην Ελλάδα:

- **Λιγότερο δυσμενείς προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες κερδίζουν έδαφος τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -40,8 (από -46,9) μονάδες. Το ποσοστό των πολιτών που αναμένουν ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης διαμορφώνεται στο 57% (από 63%), ενώ το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν το αντίθετο παραμένει στο 6%. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -1,7 και -3,8 μονάδες.

- **Καλύτερεύουν και οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο κινούνται επίσης ανοδικά τον Οκτώβριο, με τον αντίστοιχο δείκτη να φθάνει στις -39,4 (από -47,5) μονάδες. Το 59% (από 67%) των καταναλωτών προβλέπει μικρή ή αισθητή επιδείνωση, όταν το 12% κρίνει το αντίθετο. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -6,3 και -9,4 μονάδες.

- **Στα ίδια, χαμηλά επίπεδα η πρόθεση για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες διαμορφώνεται εκ νέου τον Οκτώβριο στις -79,3 μονάδες. Τα 9/10 των νοικοκυριών θεωρούν μη πιθανή έως καθόλου πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, έναντι του μόλις 8% που τη θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη παραμένουν στα ίδια σχεδόν επίπεδα, στις -3,7 και -7,8 μονάδες.

- **Ελαφρώς λιγότερο δυσοίωνες οι προβλέψεις για την πορεία της ανεργίας**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες καταγράφει βελτίωση τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, κινούμενος στις +44 (από +49,6) μονάδες. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προβλέπει αισθητή ή ελαφρά άνοδο της ανεργίας μειώνεται

στο 65% (από 69%), με το 12% (από 10%) των ερωτηθέντων να αναμένει το αντίθετο. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη βελτιώνονται οριακά στις +17,8 και +23,3 μονάδες.

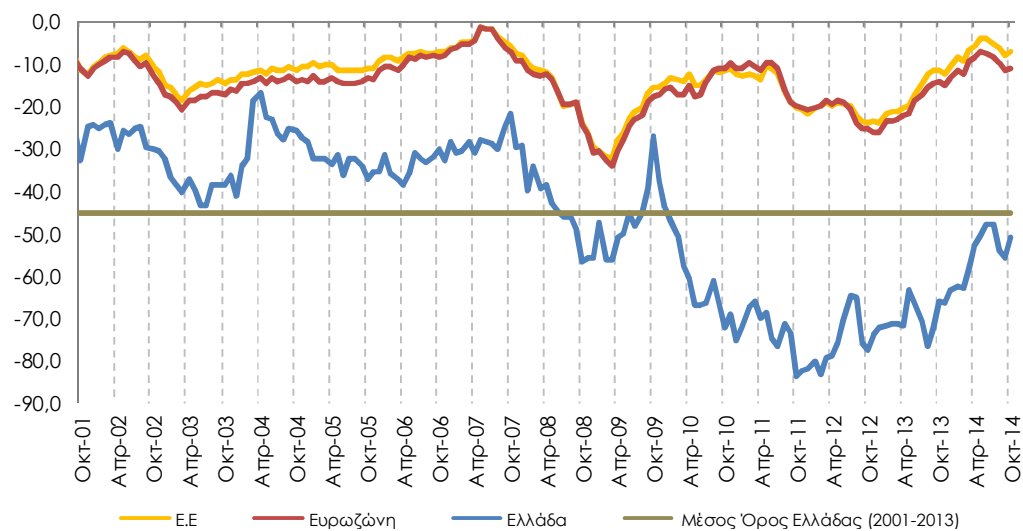
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2013	2009	2010	2011	2012	2013				
ΕΕ-28	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-13,2	-23,1	-13,2	-15,5	-21,4	-16,4				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-14,5	-24,8	-14,2	-14,3	-22,3	-18,6				
Ελλάδα	-83,8 Οκτ-11	-16,9 Απρ-04	-45,2	-45,7	-63,4	-74,1	-74,8	-69,3				
Περιοχή	2013											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-28	-21,8	-21,5	-21,5	-20,3	-20,2	-17,4	-14,7	-12,6	-11,6	-11,6	-12,3	-10,9
Ευρωζώνη	-23,7	-23,4	-23,3	-22,1	-21,8	-18,7	-17,3	-15,5	-14,8	-14,4	-15,3	-13,5
Ελλάδα	-71,9	-71,4	-71,2	-71,8	-63,5	-66,5	-71,0	-76,6	-72,2	-66,2	-66,7	-63,3
Περιοχή	2014											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-28	-8,7	-9,3	-6,6	-5,7	-4,0	-4,3	-5,5	-6,4	-8,0	-7,4		
Ευρωζώνη	-11,6	-12,7	-9,2	-8,6	-7,1	-7,5	-8,3	-10,0	-11,4	-11,1		
Ελλάδα	-62,7	-63,1	-58,0	-52,6	-50,5	-47,7	-48,1	-54,2	-55,8	-50,9		

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση κάθε μεγέθους υπερτερεί του ποσοστού όσων προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

• **Μικρή αποκλιμάκωση της αρνητικής διάθεσης για μείζονες αγορές**

Η χαμηλή πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) ενισχύεται τον Οκτώβριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -55 (από -62,7) μονάδες. Το 62% (από 68%) των καταναλωτών προβλέπει ότι

θα προβεί σε λίγο ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ μόλις το 2% (από 1%) αναμένει ότι οι δαπάνες του θα αυξηθούν λίγο. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες αυξάνονται ελαφρά, στις -18,5 και -20,6 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.

• Εξομαλύνονται οι αποπληθωριστικές προσδοκίες των καταναλωτών

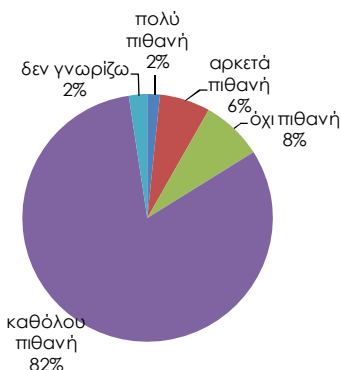
Το αρνητικό ισοζύγιο προβλέψεων μεταβολών στις τιμές τους προσεχείς 12 μήνες του Σεπτεμβρίου ισοσκελίζεται τον Οκτώβριο (από -4,7 μονάδες), με το 37% (από 39%) των ερωτώμενων νοικοκυριών να προβλέπει αύξηση τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό, ενώ το 39% (από 44%) αναμένει σταθερότητά τους. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις +7,2 και +5,3 μονάδες.

• Περαιτέρω αύξηση του ποσοστού εκείνων που δηλώνουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα»

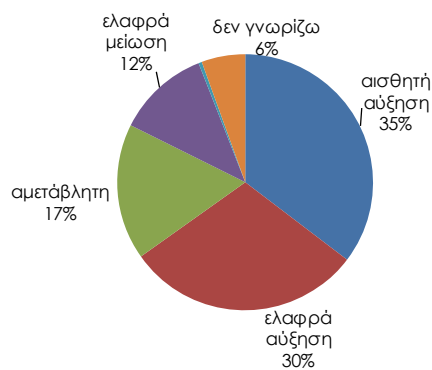
Ως προς τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» αυξάνεται και τον Οκτώβριο, στο 69% (από 64%), ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους μειώνεται στο 9% (από 11%). Οι καταναλωτές που δηλώνουν ότι αποταμιεύουν λίγο αντιπροσωπεύουν το 8% (από 10%) των ερωτηθέντων, ενώ τέλος, όσοι αναφέρουν ότι έχουν χρεωθεί περιορίζονται στο 12% (από 15%) του συνόλου.

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

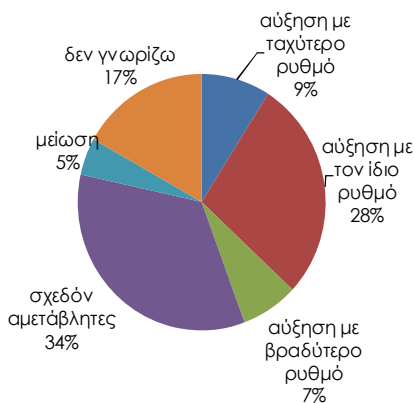
ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

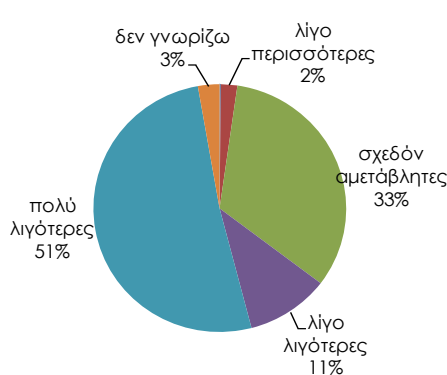
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Πηγή: IOBE

Τον Οκτώβριο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται **τρία επιπρόσθετα ζητήματα** σε τριμηνιαία βάση, τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών

καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικά:

- Μικρή πτώση στη μέτρηση Οκτωβρίου σε σχέση με εκείνη του Ιουλίου καταγράφεται στην πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -90,2 (από -88,8) μονάδες. Ο αντίστοιχος δείκτης στην ΕΕ και την Ευρωζώνη βελτιώνεται ελαφρά, στις -70,2 (από -71,5) μονάδες στην πρώτη ζώνη και επιδεινώνεται αντίστοιχα στη δεύτερη (-75,2 από -74,6 μονάδες). Το 2,3% (από 2,6%) των καταναλωτών στην Ελλάδα δηλώνει ότι είναι πιθανό να αγοράσει αυτοκίνητο εντός 12μήνου.
- Στα ίδια επίπεδα παραμένει στη μέτρηση Οκτωβρίου η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -95,5 μονάδες. Αυτή η επίδοση παραμένει δυσμενέστερη από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι οποίοι οριακά βελτιώνονται ή επιδεινώνονται, σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα (στις -87 και -89,9 μονάδες). Το 1,2% των ελληνικών νοικοκυριών δηλώνει ότι ίσως προβεί σε αγορά/ κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο.
- Σημαντική επιδείνωση καταγράφεται τον Οκτώβριο στην πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -88,3 (από -77,6) μονάδες. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες υποχωρούν επίσης, αλλά οριακά, στις -55 μονάδες στην ΕΕ και στις -59,1 μονάδες στην Ευρωζώνη. Το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι δεν είναι καθόλου πιθανό να πραγματοποιήσουν σημαντικές δαπάνες αυτού του είδους το επόμενο διάστημα αυξάνεται στο 94% (από 88%), ενώ ταυτόχρονα μειώνεται στο 5% (από 9%) το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι είναι αρκετά ή πολύ πιθανό να βελτιώσουν ή να ανανεώσουν την κατοικία τους.